

סקירת יום העיון: דר' פרוצ'יו אוזימו על טיפול בהפרעת אישיות גבולית בגישת הדינמית חווייתית אינטנסיבית

(EDT)

סוקרים: הגב' טל קרינגל ומר אבישי בן-שטרית

ב-20.6.2016 התקיים יום עיון במוזיאון תל אביב בהשתתפותו של דר' פרוצ'יו אוזימו Ferruccio Osimo ממילאנו. מפרסום היום העיון: יום העיון יאפשר צפייה ישירה בעבודה בשיטת הטיפול הדינמי החווייתית האינטנסיבי, (IEDP). יוצגו קטעי וידאו רבים ומפורטים מתחילת הטיפול, של טיפול באשה הסובלת מהפרעת אישיות גבולית מסימפטומים של דיכאון, אובדנות, סומטיזציה וסופר אגו מעניש ומתעלל. זוהי הזדמנות נדירה להציץ לחדר הטיפולים של אחד מגדולי המטפלים החיים היום, לדון עמו על הטכניקה הטיפולית ולראות שינוי והחלמה המתחוללים לנגד עינינו.

סקירת יום העיון

דר' אוזימו ציין בפתח דבריו כי זה עבורו יום העיון העשרים אותו הוא מעביר בישראל. דר' אוזימו מגיע שלוש פעמים בשנה לסמינר בגישת ה- (EDT) IE-DTA – פסיכותרפיה דינמית חווייתית אינטנסיבית הנמשך שלושה ימים. היום הראשון לסמינר הינו יום עיון פתוח לקהילת אנשי המקצוע הטיפוליים וביומיים הנותרים מתקיימת קבוצת הדרכה מתמשכת לאנשי מקצוע המתמחים בטיפול בגישה זו. סקירה זאת סוקרת את יום העיון בפתחתו של הסמינר הקליני.

גישת ה-EDT הינה אבולוציה של הטיפול הקצר, המאפשרת התמודדות עם בעיות קליניות מורכבות בזמן קצר יחסית. טיפול בגישה זו מסייע בסילוק הסימפטומים, בשינוי מרכיבי האישיות הבעייתיים ובשיפור היכולת הבינאישית. גישה זאת הינה גישה פסיכודינמית וחווייתית, הנשענת על התיאוריה הפסיכודינמית של הקונפליקט, ועל תופעת ההעברה, אך בשונה מגישות פסיכואנליטיות, היא נותנת משקל פחות לתהליכים אנליטיים ומשקל רב יותר ליחסים האמיתיים העמוקים שמתפתחים בין המטפל למטופל ולחוויית רגשות "אסורים" ו"קבורים".

מייסדיה של גישה זאת פיתחו טכניקות המסייעות למטופל לחוות רגשות, דחפים ותשוקות ברמה הגופנית והמנטלית (מחשבות ופנטזיות). גישת ה-EDT מושפעת גם מתיאוריית ההתקשרות של **בולבי** הרואה בפגיעה בהתקשרות הבטוחה כמקור לפסיכופתולוגיה. גישה זו פתוחה גם לאינטגרציה עם מושגים וטכניקות שנגזרו ממודלים שונים ממנה, כדי לסייע למטופל בצורה המהירה והמיטיבה ביותר.

בפתח הסמינר הציג מר אבישי בן שטרית, מארגן הסמינר ופסיכולוג קליני המטפל ומרצה בגישת ה-EDT באוניברסיטת בר-אילן, את משנתו של דר' אוזימו ואת תוכנית יום העיון.

אבישי הסביר כי מק'אלו, ממייסדות הגישה הטיפולית, נוהגת להפנות הפרעות אישיות גבוליות לטיפול ב-DBT ורק לאחר מכן מטפלת בהם בגישת ה-EDT, באופן התואם לגישתה הרכה והלא מתעמתת. לא כך סבורים דבנלו ואבאס שנמנים גם הם על מייסדיה של הגישה, שעובדים באופן ישיר ומידי עם הפרעת אישיות גבולית, באמצעות טיפול בגישה דינמית אינטנסיבית מעמתת. אבישי ציין שיהיה מעניין לראות כיצד דר' אוזימו, בגישתו הרכה הדומה לזו של מק'אלו, מצליח לטפל בהפרעת אישיות גבולית ללא ה-DBT.

צורת ההתערבות בגישה זו תקבע על פי אבחון ראשוני שנעשה בפגישה הראשונה. פגישת האבחון יכולה להימשך לפעמים בין 4 ל-5 שעות עם הפסקות, כאשר מדובר במבנה אגו שברירי, המתנגד מאוד לשינוי. פגישה אינטנסיבית כזו נעשית בתחילת הטיפול על מנת להאיץ את הליכי השינוי. ההתערבויות המיוחדות לגישת ה-EDT מאפשרות למטפל לזהות מהר, כבר בפגישה הראשונה, בעזרת משולש הקונפליקט (להלן) את:

א. ההגנות הספציפיות בהן המטופל משתמש ואת רמת הבשלות של ההגנות.

ב. דרגת חומרת החרדה

ג. סעיפים א ו-ב יחד נותנים למטפל תמונה על כוחות מטופל.

ג. איזה רגש/דחף "אסור" מעורר את החרדה.

בהתאם לפסיכודיאגנוסטיקה הנ"ל, המטפל משתמש בהתערבויות ספציפיות, המאיצות את התהליך.

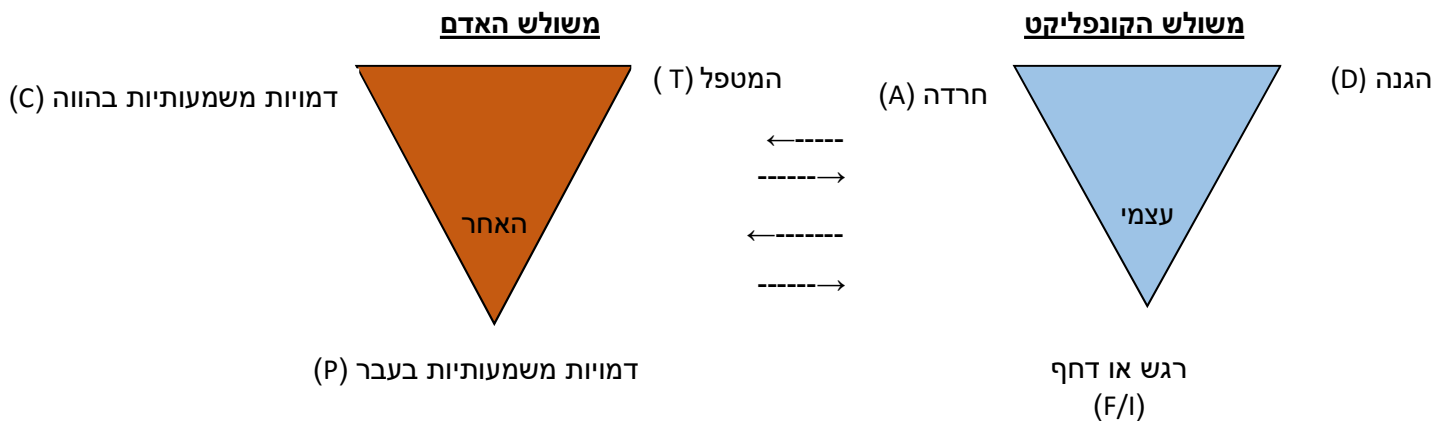
הפרעת אישיות גבולית מתוארת בספרות כבעלת מבנה אישיות שברירי עם הגנות פרימיטיביות ורמות חרדה גבוהה. המטפל צריך להבנות מחדש את ההגנות לרמות בשלות גבוהות יותר ולסייע בוויסות החרדה באופן מיידי. כמו כן צריך לרכז באופן מסיבי, את הסופר אגו הנקשה והאליים.

המטפלים בגישת ה-EDT מסכימים שחסימה רגשית הינה המקור לסימפטומים. מקיאלו קוראת לכך "Affect Fobia" דהיינו, כמו שיש פוביות ממקומות סגורים, יש גם פוביה מרגשות. לפי תפיסה זאת, התהליך הטיפולי הינו תהליך חושף של הרגשות "שנקברו" בשל פוביה זו. מאלאן טוען כי "המטרה בכל רגע נתון במפגש הטיפולי, הינה לסייע למטופל להיות במגע עם רגשותיו האמיתיים, עד כמה שהוא יכול לשאתם. התהליך הטיפולי הינו תהליך של זיהוי ועידוד לויתור על ההגנות (עקב המחירים הכבדים שלהן), עידוד ליילוד רגש וויסות החרדה. (ראה להלן משולש הקונפליקט).

הקשר הטיפולי הינו קשר אקטיבי בין המטפל למטופל, באמצעות האזנה, ופירוש סלקטיבי של המוקד, המאפשר למטופל לסלק את ההגנות ולחשוף רגשות כמוסים "אסורים". לאחר החוויה הרגשית שנולדה בטיפול, חשובה גם התובנה הקוגניטיבית, הנעשית באמצעות פירושים, המקשרים בין דפוסי התנהגות בטרנספרנס, לבין דפוסי התנהגות בעבר ובהווה (להלן משולש האדם).

המטפל צריך לעזור ביצירת מוטיבציית המטופל לטיפול דינמי. מוטיבציית המטופל לטיפול מתבטאת בהכרה שיש לו בעיה פנימית ושהוא רוצה להבין את מקורה.

הבנה של התהליך הפסיכודינמי, באמצעות שימוש במשולשים של מאלאן.

- הדפוסים המתוארים במשולש הקונפליקט { לדוגמא: ההימנעות (D) מכעס (F/I), משום שהכעס מעורר חרדה (A) }, נוצרו בשל אינטראקציה עם דמויות משמעותיות בעבר (P) ומופיעים בקשרים עם דמויות בהווה (C) ועם המטפל בטיפול (T).
- שני המשולשים משמשים ליצירת ההולוגרמה – מכלול האדם, אישיותו, הקשרים שהוא יוצר ודפוסי התמודדותו בעבר ובהווה.

בהרצאתו, אוזימו, הנמנה על אבות הטיפול הדינמי חויתי אינטנסיבי, הציג בפתח דבריו ליום העיון, את החשיבות שהוא רואה בתהליך טיפולי מואץ, כשמדובר בעבודה עם הפרעת אישיות גבולית, בציינו כי עבודה איטית מקשה על האצה בהמשך. אוזימו נתן רקע קצר על המודל הטיפולי שפיתח ונשען בחלקו על המודל שפיתח חביב דבנלו, על גישתו של מאלאן ועל גישת ההתערבות האמפטיית יותר של מקיאלו, המשלבת גם עבודה על הקשר הבינאישי וויסות החרדות המציפות באופן מידי ותדיר.

אוזימו תיאר את תשעת גורמי השינוי בטיפול על פי שיטתו (הפירוט של תשעת הגורמים נלקח מתוך ספרו של אוזימו מ-2012 ע"י הסוקרים):

1. **יחסים אמיתיים** - אוזימו סבור, כמו מק'אלו, שחשוב לטפל בעיוות הטרנספריאלי, אבל שהקשר האנושי הרגשי האמיתי בין המטפל למטופל, הינו בסיסי יותר לשינוי האופי, מאשר תופעת הטרנספרנס. יחסי קרבה אלו, ללא המסכה המקצועית, מאפשרים להעצים עוד יותר את ההתערבויות הטכניות.
2. **מירורינג (mirroring)** - המטפל נותן פידבק מדויק על מה שהוא רואה. המטופל יכול לקבל, לדחות או לתקן את תצפיות המטפל. בדרך זו, אספקטים מוסתרים של המטופל הופכים למוקד החקירה. ככל שהמטפל משקף יותר מהר את מה שהוא רואה ובכך מביא זאת למודעותו של המטופל, כך מועמקת הברית הטיפולית במהירות.
3. **לקיחת היסטוריה ופרספקטיבה חדשה של אירועים** - שני הגורמים הראשונים מתייחסים להווה, לקיחת ההיסטוריה האישית יכולה, לדעתו של אוזימו, לתת תמונה דיאגנוסטית על:
 - א. הכוחות של המטופל
 - ב. הפורמולציה הפסיכודינמית
 - ג. דפוסי ההתקשרות ודפוסי האופי
 תמונה זו עוזרת להחלטה האם ההתערבות תהיה בעלת אופי דינמי או תמיכתית.
- פרספקטיבה חדשה: נוצרת בעזרת שחזור של אירוע היסטורי ספציפי על היבטיו הרבים. השחזור מאפשר לראות את האירוע בפרספקטיבה חדשה, שנותנת משמעות מחודשת לאירוע.
4. **וויסות חרדה** - ויתור על ההגנות גורם להופעת הרגש "האסור" "שנקבר" וזה מעורר מיד פוביה מהרגשות שמתעוררים. המטפל צריך לזהות אם רמות החרדה בלתי נסבלות ולסייע מיד למטופל לווסתן.
5. **הבניה מחדש של הגנות** - ההגנות הינן החסם לשינוי (לדוגמא אם רגש אינטימי גורם לחרדה, הדרך הלא בריאה להתמודד עם הקושי באינטימיות יכולה להיות באמצעות הגנות כמו ניתוק רגשי, הימנעות מקשר וכדומה). חשוב שמטופל יזהה את ההגנות שלו כהגנות, משום שרבות מההגנות הינן אגו-סינטוניות, כלומר, שהפרט חווה אותן כחלק טבעי של העצמי ולא חלק בעייתי שניתן לשנות. בעקבות כך הוא לא יחשוב שצריך לשנות את ההגנות ועלול להדחיק את ההשלכות ההרסניות שלהן. לדעתו של אוזימו, חשוב לעשות מירורינג בתדירות גבוהה כשההגנות הן אגו-סינטוניות, כדי שהמטופל יזהה אותן כהגנות ויבין את התפקיד ההרסני שלהן, על מנת שירצה לוותר עליהן.
6. **הולדת רגשות** - מטרת הטיפול הינה לשחרר רגשות "שנקברו" בלא מודע. ההורים מלמדים את הילד איזה רגשות, רצונות, צרכים ופנטזיות הם יכולים לשאת ואילו לא, באמצעות תגובותיהם. לדוגמא – הורים אשר מגנים ילד שבוכה כילד חלש ודרך התנהלות זו נוצר אצל הילד קשר אסוציאטיבי בין עצב כרגש אדפטיבי, לבושה. המטפל מסייע באמצעות טכניקות שונות ליילד את הרגש.
7. **הבניה מחדש של הסופר אגו** - סופר אגו נוקשה, אלים ומעניש, גורם להתנהגויות הרסניות של הפרט כלפי העצמי. לכן דבנלו רואה את הסופר אגו האלים, כמקור המרכזי לפתולוגיה ולסבל האנושי ולכן כאויב שצריך להילחם בו. מק'אלו ואוזימו מציעים להבדיל בין החלקים הבריאים החומלים (רגשות, רצונות, צרכים וכדומה) שרוצים להתממש, לבין החלקים המזניחים, מענישים, המצמצמים את העצמי. מק'אלו ואוזימו מציעים שיש לעורר את החלקים החומלים של הפרט דרך החמלה האוטנטית של המטפל.
8. **פירושי קישור בין דפוסי התנהגות בהעברה בהווה ובעבר** - הפירוש שהמטפל עושה של דפוסי התנהגות חוזרים לא אדפטיביים מול דמויות משמעותיות בעבר, בהווה וכן מול המטפל (משולש האדם), מכריחה את המטופל להכיר בכך שיש צורך בשינוי. לדוגמא - ההימנעות (הגנה) מכעס (רגש) כדרך אסרטיבית להגן על העצמי, בעקבות העובדה שכעס מעורר חרדה, גורמת לכך שהמטופל יחוש חלש ומנוצל, ויתרחק. דפוס זה נוצר בקשר עם ההורים, חוזר בקשר עם בן או בת הזוג וכן בטיפול מול המטפל.
9. **הבניה מחדש של היחס לעצמי ולאחר** - מדובר על הבניה מחדש של התפיסה, הייצוג או ההתנהגות של הפרט כלפי העצמי וכלפי האחר. המטפל מעודד או מסייע לבטא את השליטה הרגשית והקוגניטיבית שהושגה מול המטפל, ליחסים האמיתיים עם אחר משמעותי. המירורינג, לקיחת ההיסטוריה, התצפיות על אופי הקשר עם המטפל, ההגנות, הסופר אגו והחרדות מאפשרים ליצור **הולוגרמה** - תמונה מלאה, שלמה ותמציתית על אופי המטופל, המאפשרת למטופל לראות עצמו באופן מלא וכן להבין כיצד הוא יוצר קשר עם האחר.

מיפוי מרכיבי הטיפול, לדעת אוזימו, משפיע על גורם השינוי וקיצור הטיפול. הוא ממליץ לפיכך, להשתמש בהתערבויות הנ"ל בהתאם לצרכים הספציפיים של המטופל בכל רגע נתון בטיפול.

בנוסף, ציין אוזימו את החשיבות שהוא רואה בהתייחסות למטופל כאדם שלם ולא רק לפתולוגיה ממנה הוא סובל. לדבריו הטיפול יעיל יותר, כאשר משלבים באופן הרמוני דאגה ויחסים אמתיים עם המטופל, עם שימוש בטכניקות טיפוליות שבבסיס גישת ה-EDT. ההתייחסות בטיפול למימדים השונים של האדם: לגוף, לרגש, לדמיון, למחשבות ולהתנהגות, הופכת את הטיפול לטיפול רב מערכתי.

בשלב זה עבר דר' אוזימו לעסוק בהצגת השיטה, שכן לימוד הגישה והטכניקה הטיפולית של ה-EDT מתבססים על הצגת קטעי וידאו מתוך חדר הטיפולים. הצפייה בקטעי הוידאו מאפשרת למידה של קצב ההתערבויות, המימיקה, הטון, התזמון וכדומה, דבר שקשה יותר ללמוד מתוך קריאת טקסט של פגישות טיפוליות. חלק מהמטפלים בגישת ה-EDT נותנים למטופל את צילום הוידאו של הפגישה הטיפולית. המטופל יכול לצפות בטיפול לבדו והוא יכול לראות ולהיזכר בדברי המטפל וכן לראות כיצד הוא מתגונן. הדבר יכול לאפשר גם תחושת רצף היסטורית החסרה לסובלים מהפרעת אישיות גבולית. אוזימו בחר להביא קטעי וידאו מתוך טיפול באישה עם אישיות גבולית מתחילתו ועד סופו.

הדברים אותם הוא ביקש ללמד דרך הצגת קטעי הוידאו:

- מניעת אקטינג אוט אובדני
- שינוי והתנגדות לכוחות עצמיים הרסניים
- התחלת תהליך תרפויטי מואץ
- שינוי בדפוסים הגנתיים מקובעים
- חשיפה הולכת וגדלה כלפי רגשות בעלי פוטנציאל מערער
- וויסות החרדות
- צפייה ואיתור איתותי שינוי כשהללו מתרחשים
- חקירה ושימוש תרפויטי ביחסים האמתיים בין המטפל למטופל
- שיקוף תפקיד העוגן (anchoring function)

דפוס העוגן בטיפול Anchoring function

אוזימו הקדיש חלק מהרצאת הפתיחה שלו להסבר מבנה "העוגן" ההורי או הסביבתי. נושא העוגן – הסמכות ההורית המופנמת, מהווה חלק מרכזי בבעיה ממנה סובלים מטופלים עם הפרעת אישיות גבולית, המתנגדים לקשר קרוב ותומך מצד המטפל.

חשוב לדעתו להשתמש בסמכות ובנוכחות (ב"עוגן") של המטפל כדי לחזק את המטופל. היכולת להיות עוגן עבור המטופל צריכה להיות נוכחת במטפל מלכתחילה, אחרת הדבר לא יוכל להיווצר באופן טבעי ביחסים הטיפוליים. העוגן נוצר כתוצאה משילוב בין הסמכות ההורית והצמיחה הנובעת מקשר בטוח בין הורה-ילד, המגיעה מתאוריות ההתקשרות. חיים עומר (2008) מגדיר זאת כ"אספקט השומר בתפקיד ההורה, באמצעותו נשמר הילד מהסכנות שיש במים סוערים".

על פי עומר, לדפוס העוגן יש 4 מקורות עיקריים: מבנה, נוכחות, תמיכה חברתית, שליטה עצמית והתמדה.

- **מבנה** – ההורה מגדיר חוקים ונהלים שמבטיחים ושומרים על פעילויות של המשפחה והילד. על פי ה-EDT בטיפול באישיות גבולית, החוקים והנהלים שומרים ומבטיחים התקשרות רגשית ומהווים כוח מרפא בדיאדה התרפויטית.
- **נוכחות** – גם אם בני נוער עשויים למחות על אותה נוכחות, הם אסירי תודה כשההורים שלהם קשובים ומוכנים להתערב במקרה הצורך. הדבר דומה לעוגן עם חבל ארוך. המטופל הגבולי בטיפול EDT עשוי לסרב לקרבה רגשית עם המטפל, אך חש אסיר תודה כשהמטפל קשוב ומוכן להתערב במקרה הצורך.

- **תמיכה חברתית** – הקמת מערכת תומכת, מסמלת את הדרך בה העוגן העצמי של ההורים, מאפשר להם לשמש כעוגן לילד. בתרפיית ה-EDT במטופלים גבוליים, אנו יכולים להתייחס להצבת מטרות ברורות לטיפול וקיומו של תהליך תרפויטי מוגדר וברור, כשהן המטופל והן המטפל יודעים באופן ברור את הכיוון, כמקבילה לתמיכה חברתית.
- **שליטה עצמית והתמדה** – ההורים מעגנים את עצמם דרך שליטה עצמית והתמדה. סמכות המבוססת על שליטה עצמית, מציעה לילד מסגרת קשר בטוחה. ב-EDT התרפיסט יכול לעגן את עצמו דרך וויסות עצמי של החרדה שלו ויציבות רגשית. הקשר מטפל-מטופל אינו מותנה והמטופל אינו מאוים מ"השמדת" רצונו.

בפסיכותרפיה בגישה הדינמית אינטנסיבית, אין מערכת תמיכה חיצונית, אך ישנו גורם שלישי, המיוצג על ידי המערכת התרפויטית, המוגדרת היטב דרך החוויה המשותפת והמטרות המשותפות (הנאמרות באופן פעיל על ידי המטפל). התרפיסט מכניס באופן אקטיבי את המטופל ליחסים אמתיים, ולמשימה התרפויטית. אוזימו סבור כי מושג הסמכות משמש לשם חיזוק האחר, על ידי מתן הנחיות ברורות הנוגעות לאופן עבודת התרפיה. חשוב להשתמש בסמכות כדי לחזק את המטופל, אבל רק בתנאי שהיא קיימת במטפל באופן טבעי.

בשלב זה הציג אוזימו תיאור מקרה של מטופלת, אישה שעברה בנערותה פגיעה מינית וטראומות נוספות, שביצעה מספר ניסיונות אובדניים. לאחר הצגת המקרה אוזימו הציג קטעי וידאו מהטיפול באישה.

בקטעי הווידאו שהציג אוזימו, ניתן היה להתרשם מהמסר שלו כבר מהפגישה הראשונה:

"אני לא מפחד מהמחשבות האובדניות שלך. אני לא דורש ממך לוותר על הגנתייך, אבל אני רואה שאת לא יכולה לחיות ככה ואת משלמת מחיר כבד. העבודה המשותפת הינה הדרך היחידה, בה עשוי להתרחש שינוי, בה נגלה אודות הדחפים האובדניים ונטרל אותם. אני אעזור לך לשנות דברים מבלי לכפות עליך את זה".

מהצפייה בוידאו היה ניתן להבין כי מאחר וההגנות ממסכות את הרצונות של המטופלת, היא לא יכלה להשתמש ברצונה החופשי להחליט מה טוב לה. ההתקרבות בטיפול לתמונה פנימית חיובית אפשרית, הולידה חרדה, לפיכך המטופלת העדיפה לשמר את התמונה השלילית כלפי עצמה כפי שהיא, באמצעות ההגנות החוסמות את הדרך לשינוי. כבר מתחילת הטיפול, אוזימו קורא למטופלת להתבונן ברצונות שלה, באופן הנפרד מהסמכות או העוגן ההורי המופנם אצלה, כמשהו שאינו שומר עליה ומחבל ברצונותיה. הוא פירש את המגבלות על העצמי, הענישה העצמית וההסתערות שהיא מבצעת על משימות באופן רציונלי ונטול רגש, כתולדה של סופר אגו מעניש ונוקשה. המטופלת חשה ריקנות, חוסר ברגשות, קשיים בקרבה גופנית, בידוד/ניתוק רגשי, גם כלפי מי שהיא אוהבת.

מצפייה בוידאו היה ניתן לראות כי אוזימו ניסה כבר במפגש הראשון, להתמקד ברגשות, בחרדות, בתחושות גופניות, וביחסים אמתיים, בניסיון להאיץ את התהליכים הרגשיים דהיינו "ליילד" את הרגש.

בתקופה הראשונה של הטיפול, הוא התייחס לכשל בהתקשרות הבסיסית של המטופלת (התקשרות פתולוגית), דרך היחסים המתרחשים בחדר הטיפול.

על מנת לבצע "החייאה" לרגשות, לחרדות, לתחושות הגופניות וליחסים האמתיים בחיי המטופלת, אוזימו הרבה לשקף את התנהגותה ותנחות גופה, כולל העובדה שהיא לא הביטה בעיניו. ב-EDT רואים זאת כהגנה טקטית כנגד קרבה. אוזימו עשה לה מירורינג ביחס לכך. "חלקך בך רוצה מאוד לפתוח את הלב, אבל זה גורם לך לפחד וכאב, ולכן חלק אחר רוצה לסגור את הלב".

על מנת להביא לשינוי בדפוסי ההתקשרות הפתולוגיים, אוזימו שם דגש על בניית מערכת יחסים בריאה ואמתית עם המטופלת בתוך חדר הטיפול.

הבניית ההולוגרמה של אישיות המטופלת התרחשה בשלבים הראשונים של הטיפול, כאשר אוזימו מצביע עבור המטופלת על ההגנות הטקטיות והגנות האופי בהן היא משתמשת (אוזימו, בעקבות דבנלו, מבדיל בין הגנות אופי להגנות טקטיות, למרות ששתיהן הגנות אוג-סינטוניות. **הגנות אופי**: הדרך הקבועה שהפרט מציג עצמו, שהפכה באופן לא מודע לחלק מאישיותו. כך הוא מכיר את עצמו מאז ומעולם. לדוגמא: פסיבית, צינית, מתריסה וכד'. **הגנות טקטיות**: הגנות שדרכן המטופל מספר על

חומרים טעונים, אך ללא מחויבות רגשית אמיתית להן. מטרתן ליצור מרחק רגשי מהמטפל, כך שהדבר מונע את הברית הטיפולית ובעקבות כך את השינוי. לדוגמא: המטופלת לא הסתכלה על אוזימו כשדיברה). אוזימו הפנה את תשומת לבה של המטופלת לספליט הקיים בה, בין רצונה לשינוי ולחיים מיטיבים, לעומת כוחות ההרס העצמיים, שמונעים ממנה להיטיב עם עצמה (סופר אגו מעניש ופתולוגי). אוזימו תיאר למטופלת את מסלול חייה שהוביל אותה להיות מי שהיא כיום, ודרך תיאור ההולוגרמה, הוא הצביע על סבלה הרב מעצם הניתוק הרגשי שהיא חווה גם כלפי אלה שהיא אמורה לחוש כלפיהם קרבה ואהבה.

ההתערבויות השונות שעשה גרמו לתחילתה של חוויה רגשית במטופלת ולעלייתה של חרדה אותה הוא מווסת.

בתקופה השנייה של הטיפול ניתן לצפות בפוקוס שמציב אוזימו על רצונותיה של המטופלת וניסיונו לחזק אותם. במקביל, הוא התייחס לסופר האגו המעניש באופן המחבר עבור המטופלת את רצונה למות (דרך הניסיונות האובדניים שבצעה), לחוסר יכולתה להרגיש. הוא שאל אותה "האם את רואה קשר בין לא להרגיש לרצון, למות?" ובתגובה המטופלת ענתה: "אני מעדיפה למות אם אין לי אוכל חיוני - שמחה, הנאה, אהבה". אוזימו ניסה לעורר את הרגשות דרך הזיכרונות הטובים שהיו למטופלת בעברה עם דמות מיטיבה ולאט לאט היא שיתפה פעולה. אוזימו יתאר עבור המטופלת את הסצנה הסדיסטית של "קבורת הרגשות", המולידה למעשה את הרצון למות. כדי להגיע לחוויה רגשית, הוא השתמש בטכניקה המאפשרת שחזור והשארות ברגע מיוחד ספציפי. בהתמקדות באירוע הפגיעה המינית, הוא ביקש ממנה לנסות לשחזר כיצד מרגישה כשמדברת אתו על התקיפה שעברה, תוך שמצא לרגשות העולים תיעוד בגופה המתבטא ברעידות, קפיצות לא רצונית ותנועות עם היד על הצוואר. אוזימו קשר את אלה לרגשות ש"נקברו", אותן מדבר גופה.

אוזימו שאל אותה "מה היד שלך שנמצאת כעת על הצוואר רוצה לעשות?". שאלה זו מעוררת את תחושת האשמה שחווה המטופלת. אוזימו הבהיר למטופלת "את מנסה לפגוע בעצמך, משום שלא דחת את האיש שפגע בך". העבודה כנגד הדיקטטורה של הסופר אגו והדיבור וההתמקדות באירוע האונס, גרמו למטופלת לבכות, תוך שאוזימו מווסת את החרדה שעלתה במקביל. המטופלת זיהתה את הסופר אגו כקול שאומר לה להרוג את עצמה. אוזימו תרגל יחד עם המטופלת נשימות, שנועדו לשחרר את הכאב ולמתן את תחושת החרדה. בנוסף, בנוכחותו ובמילותיו הסמכותיות והחומלות אוזימו הרגיע את תחושת האשמה, בהבהירו לה שבתור ילדה, לא באמת יכלה להגן על עצמה מפני האיש שתקף אותה. כאן ניתן לראות כיצד "תפקיד העוגן" משרת כדי להפחית את האשמה שהציפה את המטופלת, על כך שלא הגנה על עצמה וכך אפשר לה ליצור פרספקטיבה חדשה וחמלה יותר על עצמה.

כמי שמעודד יחסים אמיתיים, אוזימו בדק איך המטופלת הרגישה בתיאור התקיפה המינית בטיפול. האם זה קרוב מדי או רחוק מדי וכן בודק האם היא הרגישה שהייתה צריכה לספר לו או רצתה לספר לו. בהמשך, כחלק מהמלחמה בסופר אגו המעניש, אוזימו פנה לצד הבריאה החומל שבמטופלת ושאל אותה: "האם תרצי לעזור לאישה הסובלת הזאת? האם יש לך רגשות כלפיה? האם את רוצה לעזור לה?" אוזימו הבהיר למטופלת שלקבל אהבה זו הדרך היחידה שלא תרצה למות, אבל ניכר כי זה מעורר בה חרדה. מול חרדה זאת, אוזימו לקח את הסמכות ואמר למטופלת "את יכולה, למרות הכל, להרגיש אהובה". אמירה זאת הרגיעה את המטופלת.

אוזימו סבור כי ההתקשרות הפתולוגית וההזדהות של המטופלת עם אביה האלים, ואמה שלא שמרה עליה מפני אלימותו של האב, יחד עם רגשות האשמה שחשה ביחס לכך שלא הגנה על עצמה כשהותקפה מינית, יצרו ביחד סופר אגו פתולוגי ומעניש שהתבטא בין היתר בהתנהגויות אובדניות.

הדבר שימר את הרגשות הקשים (הזעם) בניתוק, ומנע הצפה בחרדה. ההזדהות עם האב והאלימות שהמטופלת נקטה כלפי עצמה, מנעו גם את היכולת לשינוי התמונה הפנימית.

בתקופה השלישית של הטיפול, הפוקוס עבר ליחסים עם המטפל. ניתן לצפות בשינוי ביחסים האמיתיים וחוויה בריאה של התקשרות שנוצרה כלפי המטפל, לאחר עבודה אינטנסיבית על מערכת ההתקשרות הפתולוגית. המטפל התייחס לאורך הטיפול לשינויים שהוא זיהה ביחסה של המטופלת אליו ועודד תחושות המופנות ליחסים האמיתיים ביניהם. כך למשל הוא ביקש מהמטופלת שתסתכל בעיניו, כשמבטא מושפל למטה, או חקר עמה את טענתה כי הוא אלים באמירותיו כלפיה, ובירר איתה עד כמה היא באמת מוכנה שיתקרב אליה ותחוש עצמה קשורה אליו.

בחלק האחרון של הטיפול, לאחר עבודה על סופר אגו מעניש ונוקשה, יילוד הרגשות וויסות החרדות שעלו לאורך הטיפול, ניתן היה לצפות באופן ברור בשינוי במצב רוחה של המטופלת, ביחסיה הבריאים שנוצרו עם המטפל, בקרבה שחשה מול משפחתה הגרעינית ואפילו בשינוי במראה החיצוני שהפך למטופח יותר.

לסיכום, ניתן להבחין לאורך הטיפול בהתייחסות רבה של אוזימו לשינוי בתנחות ובתחושות הגוף, תוך כדי מתן פרשנויות לשינויים שזיהה בגופה של המטופלת. במקביל הוא סייע לה לווסת את החרדות המציפות דרך תרגילי נשימות והתמקדות בחלקי הגוף המבטאים את חרדותיה, כשרגש מסוים עלה ושיקוף חוזר של התהליך הנ"ל. אוזימו התמקד ביילוד הרגש הקבור אצל המטופלת (זעם, עצב, רצון לאהבה עצמית ולאהבת הזולת ורצון להיות בקשר בטוח ומוגן). ההתייחסות הישירה לרצונותיה וסיוע בסילוק ההגנות המנטרלות את הרגשות והרצונות שלה, אפשרו את הולדת הרגשות והרצונות. הולדת הרגש התאפשרה על ידי התעכבות וחקירה של רגעים יחודיים (special moments) בהם היה קיים רגש "קבור" והבהרות שאוזימו הרבה לתת למטופלת, למה שהוא חש שהיא מטמינה אצלו (שימוש בהזדהות השלכתית). אוזימו ציין בסוף דבריו, כי בשל התרשמותו כי המטופלת הינה בעלת אגו שברירי ו"אבודה", הוא פעל באופן מכוון, סמכותי, ישיר ואקטיבי, כחלק מתפקיד העוגן שלו כמטפל.

היה זה יום עיון מרתק, מאוד מעשיר, גם בשל הדיאלוג הפתוח שד"ר אוזימו אפשר, לאורך כל יום העיון.